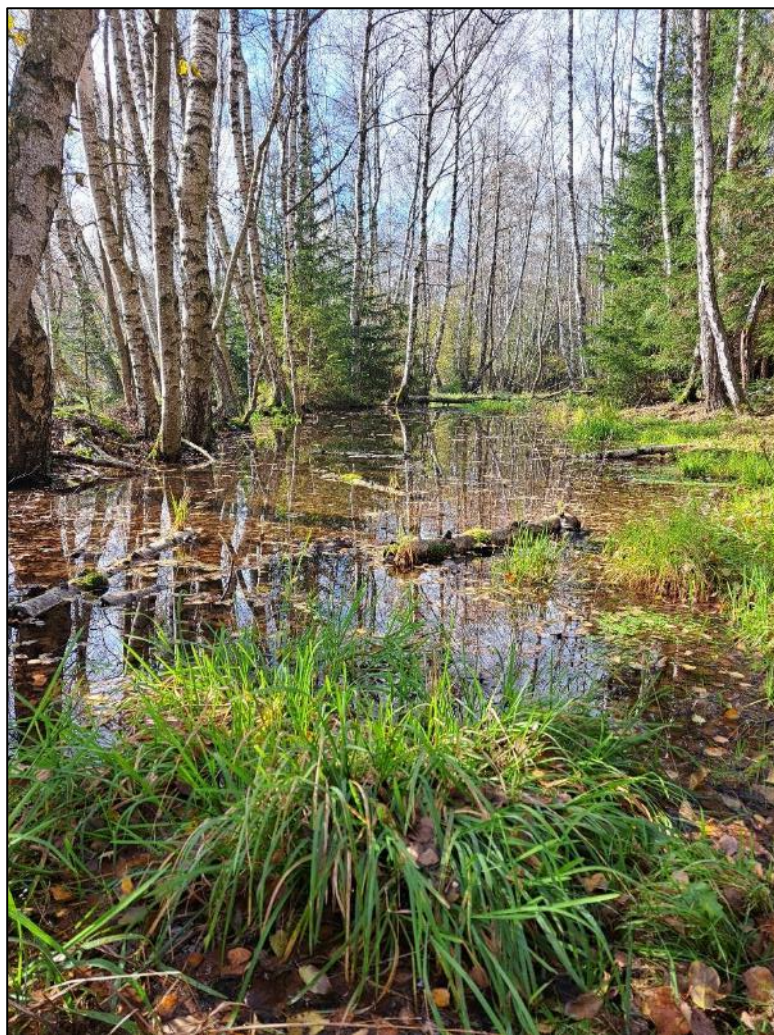

Plán péče o přírodní rezervaci Onen Svět

**na období
2026–2040**

Plán péče je odborný a koncepční dokument ochrany přírody, který na základě údajů o dosavadním vývoji a současném stavu zvláště chráněného území navrhuje opatření na zachování nebo zlepšení stavu předmětu ochrany ve zvláště chráněném území a na zabezpečení zvláště chráněného území před nepříznivými vlivy okolí v jeho ochranném pásmu. Plán péče slouží jako podklad pro jiné druhy plánovacích dokumentů a pro rozhodování orgánů ochrany přírody. Pro fyzické ani právnické osoby není závazný. Realizaci plánu péče zajišťuje orgán ochrany přírody příslušný ke schválení péče, a to v součinnosti s vlastníky a nájemci dotčených pozemků postupy podle § 68 zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, v platném znění.

Obsah

1. Základní údaje o zvláště chráněném území	4
1.1 Základní identifikační údaje	4
1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR	4
1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí	4
1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma	6
1.5 Překryv území s jiným typem ochrany	6
1.6 Kategorie IUCN	6
1.7 Předmět ochrany ZCHÚ	6
1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu	6
1.7.2 Předmět ochrany – současný stav	7
1.8 Cíl ochrany	9
2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany	10
2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů	10
2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů	10
2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů	11
2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti	13
2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti	14
2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy	15
2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch	16
2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích	16
2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích	16
2.4.4 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky	17
2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup	17
2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize	19
3. Plán zásahů a opatření	20
3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ	20
3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání	20
3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území	21
3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností	21
3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu	22
3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území	22
3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností	22
3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území	22
3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území	22
4. Závěrečné údaje	23
4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)	23
4.2 Použité podklady a zdroje informací	23
4.3 Seznam používaných zkratk	23
4.4. Podklady pro plán péče zpracoval	24
5. Přílohy	25

1. Základní údaje o zvláště chráněném území

1.1 Základní identifikační údaje

evidenční číslo:	2293
kategorie ochrany:	přírodní rezervace
název území:	Onen Svět
druh právního předpisu, kterým bylo území vyhlášeno:	vyhláška
orgán, který předpis vydal:	Správa NP a CHKO Šumava
číslo předpisu:	3/2004
datum platnosti předpisu:	22. 3. 2004
datum účinnosti předpisu:	30. 4. 2004

1.2 Údaje o lokalizaci území v rámci územně správního členění ČR

kraj:	Plzeňský
okres:	Klatovy
obec s rozšířenou působností:	Klatovy
obec s pověřeným obecním úřadem:	Klatovy
obec:	Čachrov
katastrální území:	Onen Svět, Jesení

Příloha:

M1 – Orientační mapa s vyznačením území

1.3 Vymezení území podle současného stavu katastru nemovitostí

Zvláště chráněné území:

Katastrální území: Onen Svět, 618250

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
18		TTP		5981	5981
19/2		Vodní plocha	Zamokřená plocha	28968	28968
21/1		Vodní plocha	Zamokřená plocha	113240	113240
21/6		Ostatní plocha	silnice	43	43
Celkem					148 232

Katastrální území: Jesení, 618241

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
257		TTP		6294	6294
258/1		TTP		7471	7471
258/2		Vodní plocha	Zamokřená plocha	9728	9728
259/2		Lesní pozemek		4784	4784
259/3		Lesní pozemek		6134	6134
259/4		Lesní pozemek		4996	4996

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
259/5		Lesní pozemek		5208	5208
259/6		Lesní pozemek		5115	5115
259/7		Lesní pozemek		4725	4725
259/8		Lesní pozemek		5208	5208
259/9		Lesní pozemek		5544	5544
259/10		Lesní pozemek		4020	4020
259/11		Lesní pozemek		4400	4400
259/12		Lesní pozemek		4517	4517
259/13		Lesní pozemek		4140	4140
261/3		TTP		1654	1654
265		Lesní pozemek		432	432
266		Lesní pozemek		629	629
273/1		Lesní pozemek		5261	5261
273/2		Lesní pozemek		5097	5097
273/3		Lesní pozemek		5009	5009
273/4		Lesní pozemek		2724	2724
273/5		Lesní pozemek		2358	2358
273/6		Lesní pozemek		17219	17219
273/7		Lesní pozemek		4697	4697
Celkem					127364

Ochranné pásmo:

Katastrální území: Jesení, 618241

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)*
256/1		TTP		7463	7463
256/2		TTP		9261	9261
283/42		TTP		3877	3877
283/44		Ostatní plocha	silnice	152	152
283/45		Ostatní plocha	silnice	313	313
Celkem					21066

Příloha:

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

1.4 Výměra území a jeho ochranného pásma

Druh pozemku	ZCHÚ plocha v ha	Vyhlášené OP plocha v ha	Způsob využití pozemku	ZCHÚ plocha v ha
lesní pozemky	10,2217	-		
vodní plochy	15,1936	-	zamokřená plocha	15,1936
			rybník nebo nádrž	0
			vodní tok	0
trvalé travní porosty	2,1400	2,0601		
orná půda	-	-		
ostatní zemědělské pozemky	-	-		
ostatní plochy	0,0043	0,0465	neplodná půda	0
			ostatní způsoby využití	0,0043
zastavěné plochy a nádvoří	-	-		
plocha celkem	27,5596	2,1066		

1.5 Překryv území s jiným typem ochrany

národní park: –
chráněná krajinná oblast (včetně zóny): Šumava (I. zóna)
překryv s jiným typem ochrany: CHOPAV Šumava
mezinárodní statut ochrany: –

Natura 2000
ptačí oblast: –
evropsky významná lokalita: CZ0314024 EVL Šumava

1.6 Kategorie IUCN

IV – území pro péči o stanoviště/druhy

1.7 Předmět ochrany ZCHÚ

1.7.1 Předmět ochrany ZCHÚ podle zřizovacího předpisu

Zachování samovolně vzniklých rostlinných společenstev, umožnění přirozeného vývoje sukcesích stádií lesa a ostatní dřevinné vegetace, sledování přírodní dynamiky a ochrana stanovištních podmínek. Předmětem ochrany jsou dynamicky se vyvíjející bylinná i dřevinná společenstva ve všech fázích přirozeného vývoje. Případné geograficky nepůvodní druhy rostlin a živočichů se do předmětu ochrany nezahrnují.

1.7.2 Předmět ochrany – současný stav

A. ekosystémy

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
L2.2 Údolní jasanovo-olšové luhy	37	Lužní porosty jsou plošně nejrozšířenějším biotopem a spolu s biotopem L10.1 (Rašelinné březiny) představují klíčový předmět ochrany PR. Tvoří většinu severozápadní poloviny území a dále vytvářejí úzký nespojitý porost podél potoka. Koryto potoka je napřímené a z velké části opevněné (místy opevnění již poškozeno). Zastoupení mrtvého dřeva je poměrně vysoké. Na podmáčené půdě jsou časté vývraty. V severovýchodním okraji PR je mohutný kanál (vytvořený v souvislosti s dřívější těžbou rašeliny), který ovlivňuje vodní režim části porostů L2.2. Běžné jsou přechody k biotopu X12A (Nálety pionýrských dřevin). Půdy jsou z velké části zrašelinělé. Ve stromovém patře dominuje olše lepkavá (<i>Alnus glutinosa</i>), běžným druhem je břiza bělokora (<i>Betula pendula</i>), smrk ztepilý (<i>Picea abies</i>). Místy, na dobře zvodnělých plochách, je druhové složení bylinného patra pěkně vyvinuto s řadou typických druhů – metlice trsnatá (<i>Deschampsia cespitosa</i>), ostřice lesní (<i>Carex sylvatica</i>), přeslička lesní (<i>Equisetum sylvaticum</i>), blatouch bahenní (<i>Caltha palustris</i>), škarda bahenní (<i>Crepis paludosa</i>), kuklík potoční (<i>Geum rivale</i>), zběhovec lesní (<i>Ajuga reptans</i>), krabice chlupatá (<i>Chaerophyllum hirsutum</i>) aj. a ojediněle i s přítomností vzácnějších druhů – mokřýš vstřícňolistý (<i>Chrysosplenium oppositifolium</i>), vrbovka tmavá (<i>Epilobium obscurum</i>), kozlík dvoudomý (<i>Valeriana dioica</i>), sedmikvítek evropský (<i>Trientalis europaea</i>). Většinu plochy však zaujímají druhově chudší porosty s dominancí ostřice třeslicovitě (<i>Carex brizoides</i>), místy skřípiny lesní (<i>Scirpus sylvaticus</i>), častý je hojný výskyt ostružiníku (<i>Rubus fruticosus</i> agg.).	a, b (91E0)
T1.5 Vlhké pcháčové louky	24	Vlhké pcháčové louky představují hlavní biotop bezlesí. Kvalita porostů je proměnlivá, místy je ještě poměrně zachovalé druhové složení, velká část je však ochuzená z důvodu dlouhodobé absence hospodaření. Dochází k postupnému pomalému zarůstání dřevinami (především vrbami) a také k přeměně v biotop T1.6. Pouze malé plochy T1.5 podél obvodu PR jsou obhospodařovány. Běžnými druhy jsou pcháč různolistý (<i>Cirsium heterophyllum</i>), pcháč bahenní (<i>C. palustre</i>), metlice trsnatá (<i>Deschampsia cespitosa</i>), psineček obecný (<i>Agrostis capillaris</i>), místy expanduje maliník (<i>Rubus idaeus</i>) ostřice třeslicovitá (<i>Carex brizoides</i>) a především při okrajích lze vidět hojné zastoupení kopřivy dvoudomé (<i>Urtica dioica</i>). Část porostů ustoupila na úkor téměř monodominantních výskytů chrastice rákosovité (<i>Phalaris arundinacea</i>), a třtiny křovištní (<i>Calamagrostis epigejos</i>) nebo rákosu obecného (<i>Phragmites australis</i>). Nebyly nalezeny žádné vzácnější druhy vlhkých luk. Z méně běžných tu vzácně roste vrbovka bahenní (<i>Epilobium palustre</i>), škarda měkká chlupatá (<i>Crepis mollis</i> subsp. <i>succisifolia</i>).	a
T1.6 Vlhká tužebníková lada	3	Vegetace tužebníkových lad se vyskytuje na několika plochách v blízkosti potoka. Jde o okraje dlouhodobě opuštěných vlhkých luk a menší plošky bezlesí již zcela obklopené dřevinami, kde jsou často pramenné vývěry. Dominuje tužebníkův jilmový (<i>Filipendula ulmaria</i>), dále je běžným druhem skřípina lesní (<i>Scirpus sylvaticus</i>), krabice chlupatá	a, b (6430)

ekosystém	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému	kód předmětu ochrany*
		(<i>Chaerophyllum hirsutum</i>), vrba obecná (<i>Lysimachia vulgaris</i>), ostrice třeslicovitá (<i>Carex brizoides</i>), blatouch bahenní (<i>Caltha palustris</i>). Biotop je převážně dobře vyvinutý, místy patrná eutrofizace – kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i>).	
K1 Mokřadní vrby	4	Mokřadní vrby tvoří malé, rozrůstající se porosty na opuštěných vlhkých loukách v jihovýchodní polovině PR. Nejběžnější je vrba popelavá (<i>Salix cinerea</i>) a v. ušatá (<i>S. aurita</i>). Podrost odpovídá okolním porostům T1.5 a T1.6.	a
L5.4 Acidofilní bučiny	2	V severozápadní části PR se na mezofilních stanovištích nachází nevyhraněné porosty, které lze hodnotit nejbližší jako iniciální stádia biotopu acidofilních bučin. Ve stromovém patře roste bříza bělokora (<i>Betula pendula</i>), buk lesní (<i>Fagus sylvatica</i>) javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>), topol osika (<i>Populus tremula</i>). V bylinném patře roste např. pstroček dvoulistý (<i>Maianthemum bifolium</i>), šťavel kyselý (<i>Oxalis acetosella</i>), kokořík přeslenitý (<i>Polygonatum verticillatum</i>), borůvka (<i>Vaccinium myrtillus</i>), bika bělavá (<i>Luzula luzuloides</i>) aj.	a, b (9110)
L10.1 Rašelinné březiny	2	U jihovýchodního okraje souvislého lesního porostu se nachází porosty hodnotitelné nejbližší jako rašelinné březiny, ačkoliv jsou z části nevyhraněné a na přechodu k L2.2. Jedná se o část prostoru vytěženého rašeliniště. Stanoviště je (pravděpodobně celoročně) silně zvodnělé s otevřenými vodními plochami. Mechové patro má vysokou pokryvnost s hojným zastoupením rašeliníků (<i>Sphagnum</i> sp.). V podrostu dominuje ostrice zobánkatá (<i>Carex rostrata</i>), dále tu je skřípina lesní (<i>Scirpus sylvaticus</i>), sítina rozkladitá (<i>Juncus effusus</i>), ojediněle ostrice ježatá (<i>Carex echinata</i>), a o. šedavá (<i>C. canescens</i>) aj.	a, b (91D0)

B. druhy

druh	stupeň ohrožení**	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace	kód předmětu ochrany*
mihule potoční (<i>Lampetra planeri</i>)	KO, VU	výskyt v Ostružné, do které je území PR odvodňováno prostřednictvím bezejmenného potoka	b
vranka obecná (<i>Cottus gobio</i>)	O, NT	výskyt v Ostružné, do které je území PR odvodňováno prostřednictvím bezejmenného potoka	b
rys ostrovid (<i>Lynx lynx</i>)	SO, EN	Součást okrsku.	b
vydra říční (<i>Lutra lutra</i>)	SO, NT	Součástí okrsku je tok Ostružné, nelze vyloučit občasný výskyt (migraci) i v zájmovém území, byť dosud nebyl pozorován	b

*kód předmětu ochrany:

a = předmět ochrany spadá pod definici předmětu ochrany dle zřizovacího předpisu ZCHÚ

b = předmět ochrany překrývající se EVL/PO (v závorce je uveden kód stanoviště dle vyhl. č. 166/2005 Sb., hvězdičkou (*) jsou označena prioritní stanoviště a druhy)

c = další významný ekosystém nebo jeho složka, který je navržen k doplnění mezi předměty ochrany ZCHÚ (viz i kap. 3.4)

1.8 Cíl ochrany

A. ekosystémy

ekosystém	cíl ochrany	indikátory cílového stavu
L2.2 Údolní jasanovo-olšové luhy	Ekosystém ponechaný samovolnému vývoji a odpovídající stupni přirozenosti „les přírodní“ a bez invazních druhů rostlin.	- rozloha ekosystému (min. 10 ha) - přítomnost vývojových fází ekosystému - klasifikace stupně přirozenosti „les přírodní“ - úplná absence invazních druhů rostlin - přirozený vodní režim
T1.5 Vlhké pcháčové louky	Ekosystém ponechaný samovolnému vývoji, bez invazních druhů.	- úplná absence invazních druhů - přirozený vodní režim
T1.6 Vlhká tužebníková lada	Ekosystém ponechaný samovolnému vývoji, bez invazních druhů.	- rozloha ekosystému (min. 0,8 ha) - výskyt charakteristických druhů rostlin - úplná absence invazních druhů rostlin - rozloha roztroušených dřevin (max. 15 %) - přirozený vodní režim
K1 Mokřadní vrbiny	Ekosystém ponechaný samovolnému vývoji, bez invazních druhů.	- rozloha ekosystému (min. 1 ha) - úplná absence invazních druhů rostlin - přirozený vodní režim
L5.4 Acidofilní bučiny	Ekosystém ponechaný samovolnému vývoji a odpovídající stupni přirozenosti „les přírodní“ a bez invazních druhů rostlin.	- rozloha ekosystému (min. 1 ha) - přítomnost vývojových fází ekosystému - úplná absence invazních druhů rostlin
L10.1 Rašelinné březiny	Ekosystém ponechaný samovolnému vývoji a odpovídající stupni přirozenosti „les přírodní“ a bez invazních druhů rostlin.	- rozloha ekosystému (min. 0,5 ha) - úplná absence invazních druhů rostlin - přirozený vodní režim

2. Rozbor stavu zvláště chráněného území s ohledem na předmět ochrany

2.1 Popis území a charakteristika jeho přírodních poměrů

2.1.1 Stručný popis území a jeho přírodních poměrů

Přírodní rezervace Onen Svět sousedí se severním okrajem stejnojmenné osady a nachází se v nivě bezejmenného přítoku Ostružné, v nadmořské výšce cca 745 – 780 m n. m.. Lokalita se nachází v okrese Klatovy, cca 2 km SZ od Javorné a 3,5 km JZ od Čachrova, východní hranicí přiléhá k silnici I/27 (E53). Kromě regulované vodoteče a drobných pramenišť je tvořena travními porosty s různým podílem dřevin, ponechanými samovolnému vývoji, a v západní části převážně sukcesně vzniklým lesním porostem. Území představuje přirozeně se vyvíjející různou měrou podmáčené plochy, je obklopeno převážně obhospodařovanými loukami a pastvinami.

Geologické podloží řešeného území tvoří pararuly, v nivě potoka jsou překryté kvartérními písčito-hlinitými až hlinito-písčitými a nivními sedimenty. Ve střední části lokality cca u východního okraje lesního porostu se nachází rašelinné ložisko, těžené cca do začátku 2. pol. 20. stol.

Z pohledu geomorfologie spadá území podsoustavy Šumavská hornatina, celku Šumavské podhůří, podcelku Svatoborská vrchovina, okrsku Velhartická hornatina (IB-2-B-1). (Geoportál AOPK ČR)

Klimaticky se území nachází v chladné oblasti CH7. (Geoportál AOPK ČR)

Území je odvodňováno bezejmennou vodotečí s regulovaným korytem, která je přítokem Ostružné a prochází zhruba středem lokality ve směru západ – východ.

Biogeograficky patří území do Šumavského bioregionu (1.62), biochor 5Dr Podmáčené sníženiny s menšími rašeliništi 5. v.s. a 5Do Podmáčené sníženiny na kyselých horninách 5. v.s. (V okraj). Fytogeograficky pak spadá okresu Plánický hřeben (okrajová část Českého mezofytika) (Geoportál AOPK ČR).

Podle mapy potenciální vegetace patří větší část území PR do jednotky potenciální vegetace 18 – bučina s kyčelníci devítilistou (*Dentario enneaphylli*-Fagetum), západní okraj pak do jednotky 25 – smrková bučina (*Calamagrostio villosae* – Fagetum). Podle geobotanické rekonstrukční mapy převažuje jednotka AU – Luhy a olšiny, nepatrná část u jižního okraje je pak tvořena jednotkou F – Květnaté bučiny.

Nejrozšířenějším lesním biotopem jsou jasanovo-olšové luhy (biotop L2.2), které zaujímají více jak třetinu plochy PR. V části prostoru bývalé těžby rašeliny se vyvinuly porosty odpovídající rašelinným březinám (L10.1). Na lužní porosty navazují lesy hodnotitelné jako nálety pionýrských dřevin (X12) a maloplošně také acidofilní bučiny (L5.4). Na opuštěných loukách v jihovýchodní části PR se vytvářejí ostrůvky mokřadních vrbin (K1).

Bezlesí v jižní polovině PR odpovídá zejména vlhkým pcháčovým loukách (T1.5), které jsou vlivem dlouhodobé absence hospodaření a narušení vodního režimu druhově ochuzené. Při okrajích luk se nacházejí menší porosty tužebníkových lad (T1.6). Malá část porostů na stanovišti vlhkých luk je již výrazně degradovaná a odpovídá nepřírodní biotopu X7A (Ruderální bylinná vegetace mimo sídla). Pastviny a sečené louky podél jižního okraje území lze nejbližše přiřadit k nepřírodnímu biotopu X5 (Intenzivně obhospodařované louky) a z části T1.5.

Charakteristiky přírodních biotopů jsou uvedeny v kapitole 1.7.2.

Ochranné pásmo zahrnuje pasenou a sečenou louku na levém břehu potoka v blízkosti komunikace I/27. Jedná se o biotopově převážně nevyhraněnou (nejblíže T1.1 a T1.5), druhově středně bohatou až chudší svěží louku. Při severním okraji se nacházejí přechody k dalším biotopům, a to především k acidofilním trávníkům mělkých půd (T5.5).

Faunu území tvoří kromě eurytopních druhů typické druhy daných stanovišť, ať už se jedná o různé typy otevřených ploch nebo o lesní porosty, tyrfofilní druhy jsou pravděpodobně spíše vzácné. Jako součást přirozeného vývoje společenstev na lokalitě se bude v dlouhodobém měřítku postupně zčásti obměňovat druhové spektrum živočichů. V současné době v souvislosti s bezzásahovým režimem a pokračující sukcesí v území již nejspíše nenachází (nebo postupně nacházet nebudou) vhodné podmínky některé druhy se specifickými nároky (např. chrástal polní (*Crex crex*)). Vyhovující prostředí pro tyto druhy může být v okrajových částech lokality v přechodech do obhospodařovaných ploch, zároveň se jedná o druhy, jejichž výskyt je doložen také ze širšího okolí PR.

Na území PR byl v roce 2019 proveden monitoring vybraných druhů savců (Anděra, 2019), který prokázal výskyt 23 druhů, z toho 14 druhů drobných zemních savců. Výsledky ukazují na vysokou diverzitu druhů a přirozený charakter společenstva savců, odpovídající daným stanovištním poměrům i poměrům v savčí fauně celého šumavského regionu. Jako potenciálně limitující pro velké kopytníky autor zmiňuje obehnutí velké části hranic PR ohradníky pastvin, migrační bariéru pro různé skupiny živočichů tvoří také frekventovaná silniční komunikace nebo narušování břehů vodoteče v okrajových částech PR pasoucími se zvířaty.

2.1.2 Přehled zvláště chráněných a významných ohrožených druhů rostlin a živočichů

druh	kategorie dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
CÉVNATÉ ROSTLINY			
hadí mord nízký (<i>Scorzonera humilis</i>)		C4a, LC	několik sterilních ex. v zástinu u cesty – 49.2383214N, 13.2819156E
hruštička menší (<i>Pyrola minor</i>)		C3, NT	7 plodných a cca 60 sterilních ex. – 49.2384142N, 13.2816714E – východní část lesního komplexu
chlupáček oranžový (<i>Pilosella aurantiaca</i>)		C3, NT	1 ex. pozorován ve vlhké louce – 49.2363389N, 13.2818672E
chrastavec lesní (<i>Knautia dipsacifolia</i>)		C4a, LC	2009 (Správa NP Šumava, 2015), 2024 druh nepozorován výskyt pravděpodobný
kozlík dvoudomý (<i>Valeriana dioica</i>)		C4a, LC	ojedinele v olšinách v SZ části PR – hojně okolo bodu 49.2392181N, 13.2778733E
mokrýš vstřicnolistý (<i>Chrysosplenium oppositifolium</i>)		C4a, NT	vzácně v olšinách v SZ části PR – např. 49.2389625N, 13.2796169E
plavuň pučivá (<i>Lycopodium annotinum</i>)		C3, LC	smíšený les v SZ části PR – 49.2393128N, 13.2776936E – 0,5 m2 – na rozkládající se kládě
prstnatec Fuchsův pravý (<i>Dactylorhiza fuchsii</i> subsp. <i>fuchsii</i>)	O	C4a, NT	v r. 2009 desítky ex. v lužním lese (Správa NP Šumava, 2015), 2024 druh nepozorován, výskyt pravděpodobný
pryskyřník omějolistý (<i>Ranunculus aconitifolius</i>)		C4a, LC	NDOP 2021 (V. Řáhová) – 49.2390242056, 13.2751690067 – jednotky ex., 2024 druh v okolí tohoto bodu neověřen, výskyt možný

druh	kategorie dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
sedmikvítek evropský (<i>Trientalis europaea</i>)		C4a, LC	L2.2 roztroušeně v lesním komplexu v SZ části PR
svízel povázka (<i>Galium mollugo</i>)		C4b, DD	NDOP 2009 (Z. Mašková), 2024 druh nepozorován, výskyt pravděpodobný
škarda měkká chlupatá (<i>Crepis mollis</i> subsp. <i>succisifolia</i>)		C3/NT	ojediněle až vzácně v lučních porostech
udatna lesní (<i>Aruncus dioicus</i>)		C4a, LC	v olšině ve východní části PR – NDOP 2009 (Z. Mašková)
upolín nejvyšší (<i>Trollius altissimus</i>)	O	C3, VU	2009 desítky ex. – tužebníková lada a lužní les (Správa NP Šumava, 2015), 43 ex. – NDOP 2006 (P. Hubený); 2024 na obou udávaných plochách výskytu druh neověřen, druh pravděpodobně vymizel z důvodu změny podmínek na stanovišti (sukcese)
vemeník zelenavý (<i>Platanthera chlorantha</i>)	O	C3, VU	NDOP, PLP 2009
vrbovka bahenní (<i>Epilobium palustre</i>)		C4a, NT	ojediněle až hojně na vlhkých loukách, ojediněle v lužních lesích
vrbovka tmavá (<i>Epilobium obscurum</i>)		C3, NT	ojediněle v lesním komplexu tvořící SZ část PR – např. 49.2392042N, 13.2779406E
ŽIVOČICHOVÉ			
skokan hnědý (<i>Rana temporaria</i>)		VU	Pravidelný výskyt, rozmnožování na lokalitě nelze vyloučit (některé vodní plošky zejména v okrajových částech lesních porostů mohou splňovat potřebné parametry), 2024 nebylo zjištěno
ropucha obecná (<i>Bufo bufo</i>)	O	VU	Pravidelný výskyt, v PR se nejspíše nerozmnožuje
slepýš křehký (<i>Anguis fragilis</i>)	SO	NT	2024 nalezen 1 ex. v lesním porostu u jeho východního okraje
zmije obecná (<i>Vipera berus</i>)	KO	VU	2024 nalezen 1 ex na otevřené ploše v centrální části PR
čáp černý (<i>Ciconia nigra</i>)	SO	VU	2024 pozorován přelet 1 ex., v minulosti hnízdil v podmáčené olšině (2010)
jestřáb lesní (<i>Accipiter gentilis</i>)	O	VU	Potravní biotop, 2024 pozorován 1 M při opakovaných přeletech
krahujec obecný (<i>Accipiter nisus</i>)	SO	VU	Potravní biotop, hnízdění pravděpodobně v blízkém okolí PR
vrána černá (<i>Corvus corone</i>)		NT	NDOP 2019, přelet
krkavec velký (<i>Corvus corax</i>)	O		Potravní biotop, hnízdí pravděpodobně v blízkém okolí PR
vlaštovka obecná (<i>Hirundo rustica</i>)	O	NT	Potravní biotop
jiříčka obecná (<i>Delichon urbica</i>)		NT	Potravní biotop
ťuhýk obecný (<i>Lanius collurio</i>)	O	NT	Porosty křovin a otevřené plochy – nejméně 1 pár hnízdí

druh	kategorie dle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	popis biotopu druhu v ZCHÚ a aktuální početnost nebo vitalita populace, další poznámky
bramborníček hnědý (<i>Saxicola rubetra</i>)	O		Otevřené plochy – pravděpodobné hnízdění 1-2 párů
rejsek horský (<i>Sorex alpinus</i>)	SO	NT	Vzácně (Anděra, 2019)
rys ostrovid (<i>Lynx lynx</i>)	SO	EN	Součást okrsku
veverka obecná (<i>Sciurus vulgaris</i>)	O	DD	Výskyt v lesních porostech v okolí PR, možný výskyt i v PR, zejména v okrajových částech sousedících se souvislejšími porosty dřevin
vlk obecný (<i>Canis lupus</i>)	KO	CR	Součást okrsku (stopy na území PR pozorovány nejnověji v 2/2022 (NDOP, Oldřich)
zajíc polní (<i>Lepus europaeus</i>)		NT	Anděra, 2019

* dle červených seznamů ČR

Na toku Ostružné se dále vyskytuje vydra obecná (*Lutra lutra*) a bobr evropský (*Castor fiber*). Jejich rozšíření po vodním toku (nebo nepravidelný výskyt) i na území PR v budoucnu jsou možné. Činnost bobra evropského může zapříčinit výraznější změny v území (ovlivnění vodního režimu, zásahy do porostů dřevin).

2.1.3 Výčet a popis významných přirozených disturbančních činitelů působících v území v minulosti a současnosti

a) abiotické disturbanční činitele

Z abiotických činitelů má hlavní vliv na vývoj společenstev na lokalitě vodní režim. Území bylo společně s okolím zmeliorováno v 60. letech 20. stol., zároveň byla zregulována vodoteč procházející územím. V současné době není do vodního režimu dlouhodobě zasahováno, některé části lokality, v otevřených plochách i lesních porostech, jsou trvale podmáčené, část míst je silně zamokřená, s drobnými prameništi a vodními ploškami. Zčásti je území obklopeno pastvinami, vliv eutrofizace ze splachů z pastvin není výrazný.

b) biotické disturbanční činitele

Stopy působení zvěře v území nejsou příliš rozsáhlé, nejvýraznější jsou hrabaniště a kaliště prasat divokých, hojnější v západní polovině území, včetně lesního porostu. Místy je patrný okus dřevin zvěří, ztěžující zmlazování dřevin, což může ovlivňovat zejména vývoj lesních porostů.

U východního okraje PR a v místě přehánění dobytka mezi pastvinami, které částečně leží v PR, stále dochází k rozšlapávání břehu vodoteče pasoucími se zvířaty, která potok využívají jako napajedlo.

V lesních porostech představuje potenciální riziko výskyt kalamitních škůdců, v současnosti zejména kůrovce v převážně smrkovém porostu u západního okraje PR. Přímě v ZCHÚ nejsou v současné době patrné rozsáhlejší škody ani zásahy (kalamitní holiny).

2.2 Historie využívání území a zásadní pozitivní i negativní vlivy lidské činnosti v minulosti a současnosti

a) ochrana přírody

Území je chráněno od konce roku 1963 v rámci ochranného režimu Chráněné krajinné oblasti Šumava. Do roku 1963 území dnešní PR nepožívalo žádné ochrany. Od roku 1992 nový zákon o ochraně přírody a krajiny nově rozčlenil ochranu chráněných krajinných oblastí dle zón odstupňované ochrany. Zonace CHKO Šumava byla následně vymezena vyhláškou MŽP č. 422/2001 Sb. a území rezervace se stalo součástí I. zóny. Rezervace je dále skladebním prvkem územního systému ekologické stability a je vedena jako regionální biocentrum. Od roku 2004 je celá CHKO Šumava začleněna do Evropsky významné lokality Šumava. Ve stejném roce je vyhlášena i přírodní rezervace. (Převzato z plánu péče 2014-2025)

b) lesní hospodářství

O historii lesa v dnešní rezervaci není příliš informací. Východní třetina současných lesních pozemků označená v mapách stabilního katastru z roku 1837 jako louky nebyla pravděpodobně nikdy lesnický hospodářsky využívána. Ve dvacátém století se zde intenzivně těžila rašelina. K jejímu vytěžení došlo v roce 1960, kdy byla těžba rašeliny definitivně ukončena. Vodní režim mokřadu byl těžbou změněn a původní společenstva degradována. V následných šedesátých letech byly navíc provedeny v širším území plošné meliorace v rámci kterých byl zahlouben meandrujícího potok do umělého kanálu a bočně zaústěn drenážní systém. Místo po těžbě rašeliny bylo ponecháno bez využití a vyvíjí se bez zásahu člověka bezmála 60 let. Absence vysoké hladiny podzemní vody a úbytek rašelinné vrstvy v půdním profilu nedávají příliš možností k regeneraci původního ekosystému. Přesto je zřejmý silný tlak samovolných přírodních procesů na zajištění tohoto narušeného místa. Dnešní rané stádium sukcese má již podobu olšovo březového lesa s rozvolněným keřovým středem se stagnující vodou. Zbývající část dnešního lesa byla podle map stabilního katastru z roku 1837 označena už tehdy jako smíšený les a pravděpodobně i jako les využívána. K jak intenzivní těžbě zde docházelo či jakou podobu mělo lesnické hospodaření, není přesně známo. Kolem roku 1930 byl ale lesní porost vytěžen a nejspíš poté přirozeně obnoven. Na leteckém snímku z roku 1949 je již patrný mladý řídký porost listnáčů s rozptýlenými smrky starší generace, které nejspíš byly při těžbě ušetřeny. Dále byl ušetřen cca 30 let starý smrkový porost o výměře cca 0,5 ha při západním okraji PR. V současné době tvoří většinu lesa PR cca devadesátiletý porost s převahou olše a s rozptýleným smrkem, břízou, jasanem, osikou a klenem. V nedávné minulosti (posledních 90 let) zde nedošlo k žádným větším lesnickým aktivitám, proběhly zde jen výchovné zásahy menšího rozsahu. (Převzato z plánu péče 2014-2025 s úpravou věku porostů)

Od r. 2021 platí zákaz lesnických zásahů na území PR.

c) zemědělské hospodaření

Charakter pozemků v rezervaci nedával zřejmě ani v minulosti předpoklady k jejich intenzivnějšímu zemědělskému využití. Sloužily pravděpodobně ke sklizni sena jako vlhké louky a k pastvě dobytka. Z leteckého snímku z roku 1949 je zřejmé, že se na nejvlhčích plochách už nehospodaří. V 60. letech minulého století došlo ve snaze o zintenzivnění zemědělského využití k odvodnění podstatné části rezervace systematickou drenáží a svedení podzemních i povrchových vod do upravené a napřímené vodoteče. Krátce poté nalétly do obnažených míst semena stromů a keřů, které v současnosti tvoří už zapojené porosty. Je možné, že za éry hospodaření Plemenářského podniku Klatovy zde mohlo docházet k toulavé pastvě dobytka, ale bez výraznějšího efektu na krajinný ráz údolí. V současné době se pravidelně udržují jen sušší okrajové plochy navazující na trvalé travní porosty při obci Onen

Svět. Meliorační systém postupně ztrácí na funkčnosti s tendencí návratu k původnímu vodnímu režimu. Největší překážkou je ovšem výrazně zahloubený, napřímený a zpevněný páteří tok, jehož samovolná renaturalizace bude zdoluhavá. (Převzato z plánu péče 2014-2025)

V současné době do okrajových částí PR u V a J hranice zasahují malé části obhospodařované zemědělské půdy, ve všech případech v systému ekologického zemědělství. U východní hranice a na ni navazující části jižní hranice PR se nachází dva půdní bloky, využívané jako pastviny. Právě u východní hranice PR dochází k nejvýraznějšímu rozšlapávání břehů potoka. Mezi osadou Onen Svět a ZCHÚ se nachází půdní blok, který zasahuje až k břehovým porostům vodoteče. Část půdního bloku obhospodařovaná konkrétním uživatelem je v LPIS vymezena jen k hranici PR, poměrně pravidelně je ale se sousední loukou kosena i cca polovina širší plochy půdního bloku v PR. Zbývající část pásu k vodoteči dle leteckých snímků v posledních 10 letech kosena nejspíše nebyla.

d) myslivost

PP je součástí honitby CZ3205110006 Čachrov o výměře 3834 ha.

e) rekreace a sport

Přes území PR ani v těsné blízkosti nevede žádná turisticky značená trasa, přes ZCHÚ prakticky nevedou žádné cesty (především zemědělci využívaná cesta se nachází při severní hranici území, do ZCHÚ zasahuje jen minimálně), zároveň je velká část obvodu PR obehnaná ohradníky. Samotné území je díky charakteru vegetace a podmáčení obtížně prostupné, návštěvnost je prakticky nulová.

f) těžba nerostných surovin

V minulosti byla cca ve střední části lokality, na okraji lesního porostu plošně těžena rašelina.

g) jiné způsoby využívání

Jižním cípem PR s porostem mokřadních vrbin prochází ochranné pásmo elektrického vedení, které je udržováno v delších časových intervalech výřezem dřevin. To je patrné zejména v souvislejších porostech dřevin v okrajové části PR, kde vzniká průsek o šíři kolem 15 m.

2.3 Související plánovací dokumenty, správní akty a opatření obecné povahy

- LHP pro LHC 1548 – Železná ruda, období platnosti 2024-2033
- LHO pro LHC 318801 – LHO Klatovy – ŽR2, období platnosti 2016-2025
- Územní plán obce Čachrov, aktuální znění po změně č. 3, 2021
- Rozhodnutí Správy NP Šumava, NPS 11088/2020, SZ NPS 08440/2020/3, ze dne 27.10.2020: Zákaz lesnických zásahů v PR Onen Svět
- Souhrn doporučených opatření pro EVL Šumava, Správa národního parku Šumava, 19.6.2016
- Plán péče o CHKO Šumava na období 2012-2027, Správa NP a CHKO Šumava

2.4 Současný stav zvláště chráněného území a přehled dílčích ploch

2.4.1 Základní údaje o lesích na lesních pozemcích

Přírodní lesní oblast	13 - Šumava
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	1548 – Železná ruda
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	8,88 ha
Období platnosti LHP (LHO)	1.1.2024 – 31.12.2033
Organizace lesního hospodářství	LČR – LS Železná Ruda, revír Čachrov

Přírodní lesní oblast	13 - Šumava
Lesní hospodářský celek / zařizovací obvod	318801 – LHO Klatovy – ŽR2
Výměra LHC (zařizovacího obvodu) v ZCHÚ (ha)	1,31 ha
Období platnosti LHP (LHO)	1.1.2016 – 31.12.2025
Organizace lesního hospodářství	60 Ea + 60 Ec: LČR – LS Železná Ruda, revír Čachrov 60 Eb: Ing. M. Suk Ph.D.

Přehled výměr a zastoupení souborů lesních typů

Přírodní lesní oblast:				
Soubor lesních typů (SLT)*	Název SLT	Přirozená dřevinná skladba SLT	Výměra (ha)	Podíl (%)
5L1	Montánní (jasano)olšový LUH modální	sm 0-3, js 1-3, ol 4-8, (mléč, klen, os, vrx, olš) +	3,31	32,49
6G1	Glejová smrková JEDLINA modální	sm 2-6, jd 3-7, bo ±2, bk +, bř +, ol+š ±1, klen 0±	6,88	67,51
Celkem			10,19	100,00

*Přirozená druhová skladba je uvedena podle Viewegh Jiří – Klasifikace lesních rostlinných společenstev (se zaměřením na Typologický systém ÚHÚL), ČZU FLD 1999.

Přílohy:

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

M4 – Lesnická mapa typologická

M5 – Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

2.4.2 Základní údaje o rybnících, vodních nádržích a tocích

Název vodního toku	Bezejmenný levostranný přítok Ostružné
Číslo hydrologického pořadí	1-08-01-0067
Úsek dotčený ochranou (řkm od–do)	Cca 1,2 -2,4
Charakter toku	Lososové vody
Příčné objekty na toku	žádné
Manipulační řád	-
Správce toku	Lesy ČR, s. p.
Správce rybářského revíru	
Rybářský revír	
Zarybňovací plán	

2.4.4 Základní údaje o plochách mimo lesní pozemky

Viz příloha T2

Přílohy:

T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

2.5 Souhrnné zhodnocení stavu předmětů ochrany, výsledků předchozí péče, dosavadních ochrannářských zásahů do území a závěry pro další postup

A. ekosystémy

ekosystém:	L2.2 Údolní jasanovo-olšové luhy		
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům		
rozloha ekosystému (min. 10 ha)	V současnosti zaujímá tento biotop asi 10 ha. Do budoucna lze předpokládat mírný, pozvolný nárůst rozlohy, a to především v blízkosti potoka v místech, které nyní odpovídají více biotopu X12A nebo na dlouhodobě neobhospodařovaném bezlesí.		
	stav:	dobrý	
	trend vývoje:	setrvalý/zlepšující se	
přítomnost vývojových fází ekosystému	V současnosti činí jednoznačně největší podíl porostů středně staré věkové třídy. Nenachází se zde žádné zastoupení nejstarší věkové třídy, avšak díky ponechání porostů samovolnému vývoji, lze očekávat postupné pozvolné dosažení stádií rozpadu.		
	stav:	zhoršený	
	trend vývoje:	zlepšující se	
klasifikace stupně přirozenosti „les přírodní“	Převážně přírodě blízké lesní porosty, nyní již v bezzásahovém režimu, v předchozím období jen s minimálními zásahy, postupně směřují k lesu přírodnímu.		
	stav:	zhoršený	
	trend vývoje:	zlepšující se	
úplná absence invazních druhů rostlin	Nebyla zaznamenána přítomnost invazních druhů rostlin.		
	stav:	dobrý	
	trend vývoje:	setrvalý	

přírozený vodní režim	Vodní režim v místě rozsáhlého výskytu biotopu L2.2 (tj. v severozápadní polovině PR) je částečně narušen v souvislosti s dřívější těžbou rašeliny a napřímením drobného toku, který zde tvoří hranici PR podél tohoto lesního komplexu. Níže po proudu, kde již potok (po soutoku s dalším tokem) prochází přímo územím PR, je liniový porost L2.2 plošně zasažen odvodněním. Jde o napřímení, opevnění toku a v minulosti vybudované odvodnění luk podél potoka, které je částečně stále funkční.
stav:	zhoršený
trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	T1.5 Vlhké pcháčové louky
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
úplná absence invazních druhů	Nebyla zaznamenána přítomnost invazních druhů rostlin.
stav:	dobry
trend vývoje:	setrvalý
přírozený vodní režim	Vodní režim je na většině ploch pozměněn odvodněním (svedeným do procházející potoka), které je stále do velké míry funkční.
stav:	zhoršený
trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	T1.6 Vlhká tužebníková lada
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
rozloha ekosystému (min. 0,8 ha)	Lze předpokládat pozvolné rozrůstání biotopu T1.6 na úkor T1.5, zároveň na některých plochách T1.6 dochází k pozvolnému zarůstání dřevinami od okrajů a k ojedinělému náletu dřevin na ploše. V současnosti zaujímají jednotlivé plochy výskytu celkem asi 0,8 ha.
stav:	dobry
trend vývoje:	zhoršující se
výskyt charakteristických druhů rostlin	Druhové složení porostů je převážně odpovídající a do budoucna lze předpokládat dlouhodobé udržení tohoto stavu.
stav:	dobry
trend vývoje:	zhoršující se
úplná absence invazních druhů rostlin	Nebyla zaznamenána přítomnost invazních druhů rostlin.
stav:	dobry
trend vývoje:	setrvalý
rozloha roztroušených dřevin (max. 15 %)	Rozloha dřevin na ploše biotopu je v současnosti do 5 %.
stav:	dobry
trend vývoje:	zhoršující se/setrvalý
přírozený vodní režim	Vodní režim je na části ploch pozměněn odvodněním luk. Místy je zvodnění optimální, především u pramenných vývěrů.
stav:	zhoršený/dobry
trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	K1 Mokřadní vrbiny
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům
rozloha ekosystému (min. 1 ha)	Postupně dochází k rozrůstání porostů v prostoru dlouhodobě neobhospodařovaných luk. V jižní části území je pravidelně myčeno ochranné pásmo pod el. vedením (cca 60 m nesusvislých porostů K1). Biotop v současnosti zaujímá plochu celkem přes 1 ha.
stav:	dobry
trend vývoje:	setrvalý
úplná absence invazních druhů rostlin	Nebyla zaznamenána přítomnost invazních druhů rostlin.
stav:	dobry

	trend vývoje:	setrvalý
přírozený vodní režim	Vodní režim je převážně částečně ovlivněný odvodněním luk.	
	stav:	zhoršený
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	L5.4 Acidofilní bučiny	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému (min. 1 ha)	Nevyhraněné porosty, převážně iniciálních stádií biotopu L5.4 zaujímají plochu cca 0,6 ha. Potenciál pro vývoj v tento biotop mají další okolní plochy v severozápadní části PR.	
	stav:	zhoršená
	trend vývoje:	zlepšující se
přítomnost vývojových fází ekosystému	Z části se jedná o porosty s vysokým podílem břízy, část je malý fragment s několika vzrostlými kleny, buky a smrky. Při ponechání samovolnému vývoji lze ve vzdálené budoucnosti očekávat zlepšení stavu.	
	stav:	špatný
	trend vývoje:	setrvalý/zlepšující se
úplná absence invazních druhů rostlin	Nebyla zaznamenána přítomnost invazních druhů rostlin.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

ekosystém:	L10.1 Rašelinné březiny	
indikátory cílového stavu	aktuální hodnoty indikátorů a zhodnocení stavu a trendu vývoje ekosystému ve vztahu k provedené péči a působícím vlivům	
rozloha ekosystému (min. 0,5 ha)	Porosty hodnotitelné jako rašelinné březiny zaujímají v prostoru bývalé těžby rašeliny plochu cca 0,5 ha. Dlouhodobé udržení biotopu je těžké odhadnout. Biotop L10.1 je v ČR chápán jako raná vývojová stadia biotopů rašelinných borů.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
úplná absence invazních druhů rostlin	Nebyla zaznamenána přítomnost invazních druhů rostlin.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý
přírozený vodní režim	Zvodnění stanoviště je v současnosti dostatečné, což je také důvodem, proč se zde tento biotop mohl vyvinout.	
	stav:	dobrý
	trend vývoje:	setrvalý

2.6 Stanovení prioritních zájmů ochrany území v případě jejich možné kolize

Kolize zájmů ochrany přírody se nepředpokládá. Prioritní v území podle současného vymezení je umožnění samovolného vývoje bylinných i dřevinných společenstev.

3. Plán zásahů a opatření

3.1 Výčet, popis a lokalizace navrhovaných zásahů a opatření v ZCHÚ

3.1.1 Rámcové zásady péče o ekosystémy a jejich složky nebo zásady jejich jiného využívání

a) péče o lesní ekosystémy na lesních pozemcích

Rámcová směrnice péče o lesní porosty na lesních pozemcích

Číslo směrnice	Kategorie lesa	Soubory lesních typů	Cílový předmět ochrany
01	32a – LZU, lesy v ZCHÚ	Bez rozlišení	Dynamicky se vyvíjející bylinná i dřevinná společenstva ve všech fázích přirozeného vývoje.
Předpokládaná cílová druhová skladba dřevin			
SLT	Druhy dřevin a jejich orientační podíly v cílové druhové skladbě (%)		
5L	SM 0-3, JS 1-3, OL 4-8, JV, KL, OS, VR, OL+		
6G	SM 2-6, JD 3-7, BO +-2, BK, BR, OL, OLS, KL+		
Porostní typ A		Porostní typ B	
Smíšené porosty ponechané bez zásahu			
Základní rozhodnutí			
Hospodářský způsob (forma)			
Ponechání samovolnému vývoji			
Obmýtí*	Obnovní doba*	Obmýtí*	Obnovní doba*
Fyzický věk	nepřetržitá	Fyzický věk	nepřetržitá
Dlouhodobý cíl péče o lesní porosty			
Samovolný vývoj			
Způsob obnovy a obnovní postup			
Neprovádí se			
Způsob zalesnění, stanovení druhů a procento melioračních a zpevňujících dřevin při obnově porostu			
Bez umělé obnovy			
Dřeviny uplatňované při zalesnění za použití umělé obnovy (%)			
SLT	druh dřeviny	komentář k způsobu použití dřeviny při umělé obnově	
-	-		
Péče o nálety, nárosty a kultury a výchova porostů,			
Neprovádí se			
Opatření ochrany lesa včetně provádění nahodilých těžeb			
Neprovádí se			
Poznámka			
-			

Přílohy:

M4 - Lesnická mapa typologická

M5 - Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

b) péče o vodní ekosystémy

Pro zlepšení a stabilizaci vodního režimu lokality je vhodné provést revitalizaci vodotečí. Žádoucí je vyvést na povrch zatrubněné linie (zejm. v jižní části území), zrušit betonové opevnění a zahloubení vodního toku i jeho napřímení (případně jinak podpořit zpomalení odtoku vody z území). Jinak ponechání samovolnému vývoji.

Je žádoucí zamezit zasahování pasoucích se hospodářských zvířat do vodního toku – rozšlapávání břehů.

c) péče o ekosystémy mimo lesní pozemky

Ponechání samovolnému vývoji.

Okrajové části PR, kam zasahují zemědělské pozemky je možné ponechat v době platnosti tohoto plánu péče v současném systému obhospodařování.

d) péče o populace a biotopy rostlin a hub

V současné době nebyl v území zaznamenán výskyt žádného invazního nebo nebezpečného nepůvodního druhu rostlin. Je potřeba předcházet jejich šíření do území a jejich výskyt pravidelně monitorovat. V případě zjištění výskytu bude provedena eliminace odpovídajícími metodami.

e) péče o populace a biotopy živočichů

-

f) zásady jiných způsobů využívání území

Na území PP není vhodné umisťovat myslivecká zařízení a přikrmovat zvěř.

Při údržbě ochranného pásma elektrického vedení je potřeba vyvarovat se štěpkování a mulčování vyřezaných dřevin na území PR a v blízkosti hranic.

3.1.2 Podrobný výčet navrhovaných zásahů a činností v území**a) lesy na lesních pozemcích**

viz T1

Příloha:

T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

b) ekosystémy mimo lesní pozemky

Viz T2

Příloha:

T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

3.2 Zásady hospodářského nebo jiného využívání ochranného pásma včetně návrhu zásahů a přehledu činností

Ochranné pásmo je vymezené na travních porostech severně od východní části PR, využívaných jako pastviny. Vytváří nárazníkovou zónu chránící ZCHÚ před škodlivými vlivy z okolí a podle vyhlášovací dokumentace je v něm mimo činností a zásahů podle § 37 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody také ke kácení či výřezu dřevin. Je žádoucí se zde zdržet činností, které by mohly způsobit eutrofizaci, znečištění nebo jiné ovlivnění území PR včetně vodoteče, která zde tvoří hranici ZCHÚ, tedy zejm. navyšování stavů pasených zvířat, ukládání statkových hnojiv, poškozování břehů vodoteče apod.

3.3 Zaměření a vyznačení území v terénu

Před koncem platnosti plánu péče je vhodné obnovit pruhové značení hranic PR a zkontrolovat stav, případně provést údržbu tabulí se státním znakem (ty jsou v současné době v dobrém stavu, poměrně nové).

3.4 Návrhy potřebných administrativně-správních opatření v území

a) vyhlášovací dokumentace

-

b) návrhy potřebných správních rozhodnutí o výjimkách, povoleních nebo souhlasech

-

3.5 Návrhy na regulaci rekreačního a sportovního využívání území veřejností

-

3.6 Návrhy na vzdělávací a osvětové využití území

Vzhledem k charakteru lokality a obtížné prostupnosti, ale zároveň menší rozloze a přítomnosti různých typů samovolně se vyvíjejících rostlinných společenstev na jednom místě může být území vhodným exkurzním cílem především pro odborníky.

V části PR u severní hranice na parcele č. 257 v k. ú. Jesení je umístěna kromě státního znaku informační tabulka, jejíž stav je před koncem platnosti plánu péče vhodné zkontrolovat, případně přemístit na . viditelnější místo (pokud je to žádoucí).

3.7 Návrhy na průzkum či výzkum a monitoring předmětu ochrany území

S výjimkou savců neexistují z území ucelenější zoologická data. Bylo by vhodné provést ornitologický průzkum, se zaměřením na ověření výskytu a jeho charakteru u významných ZCHD jako např. dříve doloženého chrástala polního či bramborníčka hnědého nebo evropsky významného jeřábka lesního (*Tetrastes bonasia*). Entomologický průzkum, zaměřený minimálně na epigeické (zejm. čeledi Carabidae a Staphylinidae) a saproxylické skupiny brouků by mohl přinést lepší představu o kvalitě a významu zamokřených ploch a lesních porostů.

Přibližně v polovině platnosti tohoto plánu péče by bylo vhodné zkontrolovat rozšíření třtiny křovištní, která v současnosti roste v DP 2 podél západní poloviny pravého břehu potoka, přibližně mezi body 49.2366647N, 13.2813972E a 49.2366911N, 13.2807106E. Dále je vhodné ve stejném období ověřit, zda se do území nenašířily invazní druhy rostlin, a to zejména v bezlesé části PR.

4. Závěrečné údaje

4.1 Předpokládané orientační náklady hrazené orgánem ochrany přírody podle jednotlivých zásahů (druhů činností)

Druh zásahu (činnost)	Odhad množství (např. plochy)	Četnost zásahu za období plánu péče	Orientační náklady za období platnosti plánu péče (Kč)*
Obnova tabulek se státním znakem	4 ks	1x	14 000
Obnova pruhového značení	4 km	1x	11 000
Ornitologický průzkum	27,5 ha	1x	30 000
Entomologický průzkum	27,5 ha	1x	65 000
Náklady celkem (Kč)			120 000

Předpokládané orientační náklady jsou stanoveny pouze s ohledem na § 68 odst. 3 zákona č. 114/1992 Sb. Finančně-právní stránka je vždy řešena až před realizací konkrétních zásahů.

*dle nákladů obvyklých opatření 2025

4.2 Použité podklady a zdroje informací

Anděra M. (2019) Inventarizační průzkum vybraných druhů savců v PR Onen Svět: Závěrečná zpráva. Praha. Manuskript. 21 s. Archivuje Ústřední seznam ochrany přírody, AOPK ČR, Praha.

Grulich V. & Chobot K. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny. Příroda, Praha, 35: 1–178.

Chobot K. & Němec M. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Obratlovci. – Příroda, Praha, 34: 1–182.

Lustyk P. (2023): Metodika mapování biotopů České republiky. Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky.

Lustyk P. [ed.] (2023): Příručka hodnocení biotopů. Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky.

Viewegh J. (1999): Klasifikace lesních rostlinných společenstev (se zaměřením na Typologický systém ÚHÚL). – Česká zemědělská univerzita v Praze, fakulta lesnická a dřevařská

Správa NP Šumava (2015): Plán péče o Přírodní rezervaci Onen Svět na období 2016–2025.

Geoportál ČÚZK: <http://geoportal.cuzk.cz/>

Nálezová databáze ochrany přírody ©AOPK ČR 2024 (NDOP)

PLADIAS: databáze české flory a vegetace (<https://pladias.cz/>)

4.3 Seznam používaných zkratk

ex. – exemplář

PP – přírodní památka

S, J, V, Z, SV... – světové strany

4.4. Podklady pro plán péče zpracoval

Spolek Ametyst

(na zpracování se podíleli: Mgr. Štěpánka Čížková, Ing. Vlasta Benediktová, Ing. Petr Tomáš)

Plán péče není dílem autorským, ale úředním podle § 3 písm. a) zákona č. 121/2000 Sb. (autorský zákon).

5. Přílohy

- Tabulky:** Příloha T1 – **Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich**
(Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2).
- Příloha T2 – **Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich**
- Mapy:** Příloha M1 – **Orientační mapa s vyznačením území**
- Příloha M2 – **Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma**
- Příloha M3 – **Mapa dílčích ploch a objektů**
- Příloha M4 – **Lesnická mapa typologická**
- Příloha M5 – **Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů**
- Vrstvy:** Příloha V1 – **Digitální grafické znázornění průběhu hranic dílčích ploch**
- Fotografie:** Příloha F1 – **Vybraná fotodokumentace**

Příloha T1 – Popis lesních porostů a výčet plánovaných zásahů v nich

(Tabulka k bodu 2.4.1 a k bodu 3.1.2).

označení JPRL/dílčí plochy	část JPRL/dílčí plochy	výměra (ha)	číslo rámcové směrnice/porostní typ	dřeviny	zastoupení dřevin (%)	stupeň přirozenosti	doporučený zásah	naléhavost	Poznámka (další charakteristika, významné druhy atd.)
60 Ea 9		0,50	1A	OL OS BR BK	80 10 6 4	3	Bez zásahu.		
60 Eb 8		0,48	1A	OL	100	3	Bez zásahu.		Pařezina. SM, BR+.
60 Ec 5		0,34	1A	OL BR	60 40	3	Bez zásahu.		OS+. V podrostu SM 2 – 13 m.
503 C 6a		3,23	1A	BR OL	90 10	3	Bez zásahu.		OS, SM+. V podrostu SM 1-10 m.
503 C 6b		0,31	1A	SM OL	60 40	3	Bez zásahu.		BR+.
503 C 9		4,67	1A	OL BR SM OS	80 10 5 5	3	Bez zásahu.		Pařezina. KL, BK, BO+
503 C 12		0,26	1B	SM BK	98 2	3	Bez zásahu		OS, KL, BR+. Př. o. BK a KL neodrůstá kvůli okusu.

stupně přirozenosti lesních porostů barva v mapě

1. Les původní (prales) – zelená
2. Les přírodní – hnědá
3. Les přírodě blízký – žlutá
4. Les nově ponechaný samovolnému vývoji – oranžová
5. Les významný pro biodiverzitu – fialová
6. Les produkční – stanovištně původní – modrá
7. Les nepůvodní – červená

naléhavost – stupně naléhavosti jednotlivých zásahů se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň – zásah naléhavý (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),

2. stupeň – zásah vhodný,

3. stupeň – zásah odložitelný

Příloha T2 – Popis dílčích ploch a objektů mimo lesní pozemky a výčet plánovaných zásahů v nich

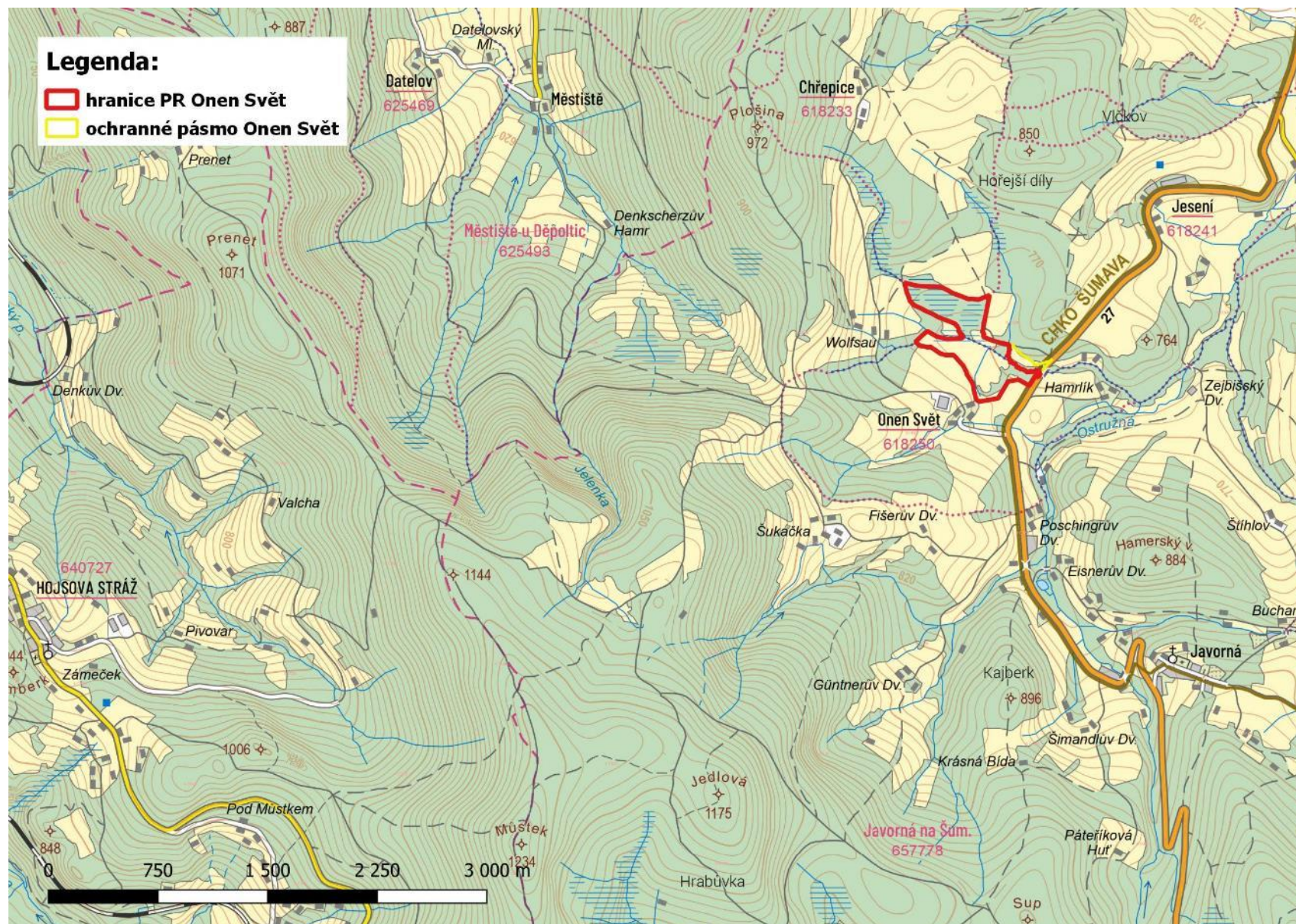
označení dílčí plochy	výměra (ha)	stručný popis charakteru plochy nebo objektu a dlouhodobý cíl péče	doporučený zásah	naléhavost	termín provedení	interval provádění
DP 1	10,22	Lesní porosty na lesní půdě, tvořené cca 90 let starými olšinami, březinami, na malé ploše téměř čistá smrčina (podrobněji viz T1) Cíl péče: ponechání samovolnému vývoji	Bez zásahu	-		
DP 2	13,86	Nelesní plochy ponechané samovolnému vývoji – mozaika dlouhodobě neobhospodařovaných a částečně již zarůstajících trávníků (jednotlivé keře, stromy a jejich skupiny). Dále zde prochází regulovaná vodoteč s doprovodnou linií dřevin. Linie dřevin také podél cesty při severním okraji PR a místy po obvodu jednotlivých pozemků. Většina ploch slabě až silně zamokřených. Zejména u východního okraje již zapojený stromový porost, v jižní části keřové vrby (a ochranné pásmo elektrického vedení – průsek v poměrně již zapojených porostech). Cíl péče: ponechání samovolnému vývoji	Bez zásahu	-		
DP 3	2,64	Zemědělsky obdělávaná plocha zasahující při jihozápadním okraji do PR. Obhospodařování v systému ekologického zemědělství. Využíváno převážně jako louka. Cíl péče: v dlouhodobém měřítku ponechání samovolnému vývoji – nárazníkové pásmo rezervace	V období platnosti tohoto plánu péče možno pokračovat v hospodaření, maximálně v současné intenzitě a rozloze.	3		
DP 4	0,75	Zemědělsky obdělávaná plocha zasahující při jižním okraji do PR. Obhospodařování v systému ekologického zemědělství. Využíváno převážně jako pastvina. Cíl péče: v dlouhodobém měřítku ponechání samovolnému vývoji – nárazníkové pásmo rezervace	V období platnosti tohoto plánu péče možno pokračovat v hospodaření, maximálně v současné intenzitě a rozloze.	3		
DP 5	0,09	Zemědělsky obdělávaná plocha zasahující při jižním okraji do PR. Obhospodařování v systému ekologického zemědělství. Využíváno převážně jako pastvina. Cíl péče: v dlouhodobém měřítku ponechání samovolnému vývoji – nárazníkové pásmo rezervace	V období platnosti tohoto plánu péče možno pokračovat v hospodaření, maximálně v současné intenzitě a rozloze. Zamezit zásahům pasených zvířat do břehových prostor a vodního toku.	3 (eliminace zásahů do vodního toku 2)		

DP 6	2,11	Vyhlášené ochranné pásmo rezervace tvořené trvalými travními porosty – obhospodařovanými zemědělskými pozemky (pastviny) a porosty dřevin na okraji navazujícího lesního pozemku a především podél vodoteče, tvořící zde hranici PR. Cíl péče: zachování pásma zabráňujícího poškozování PR vnějšími vlivy	Šetrné hospodaření bez nadměrné eutrofizace ploch a zásahů do vodního toku	2		
------	------	---	--	---	--	--

naléhavost – stupně naléhavosti jednotlivých zásahů pro období platnosti plánu péče se uvádí podle následujícího členění:

1. stupeň – zásah nutný (nelze odložit, je nutný pro zachování předmětu ochrany),
2. stupeň – zásah potřebný (jeho neprovedení neohrožuje existenci předmětu ochrany, zhorší však jeho kvalitu),
3. stupeň – zásah doporučený (odložitelný, jeho neprovedení neohrožuje existenci ani kvalitu předmětu ochrany v období platnosti plánu péče, jeho provedení však povede k jeho zlepšení).

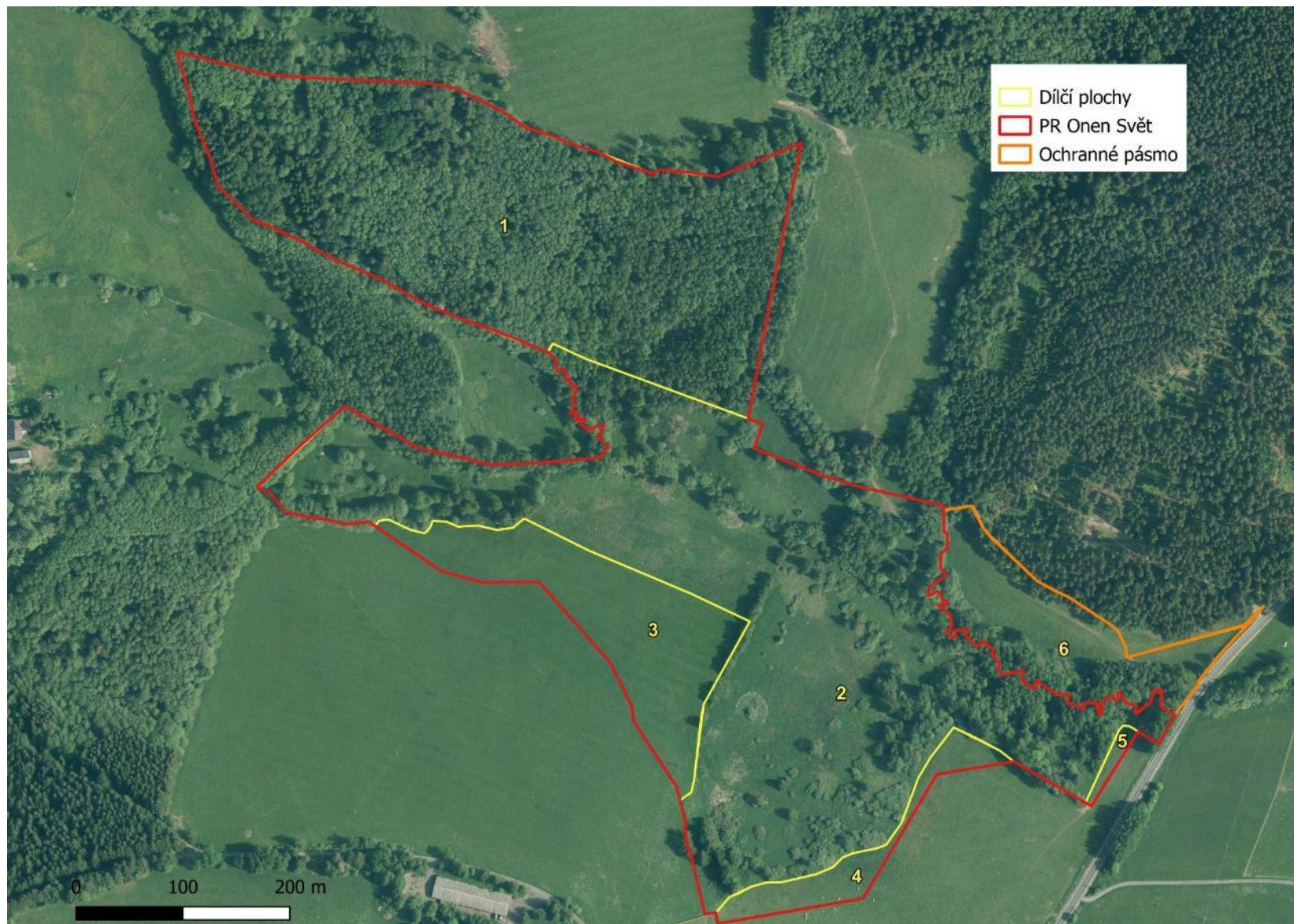
Příloha M1 – Orientační mapa s vyznačením území

Příloha M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

Příloha M3 – Mapa dílčích ploch a objektů

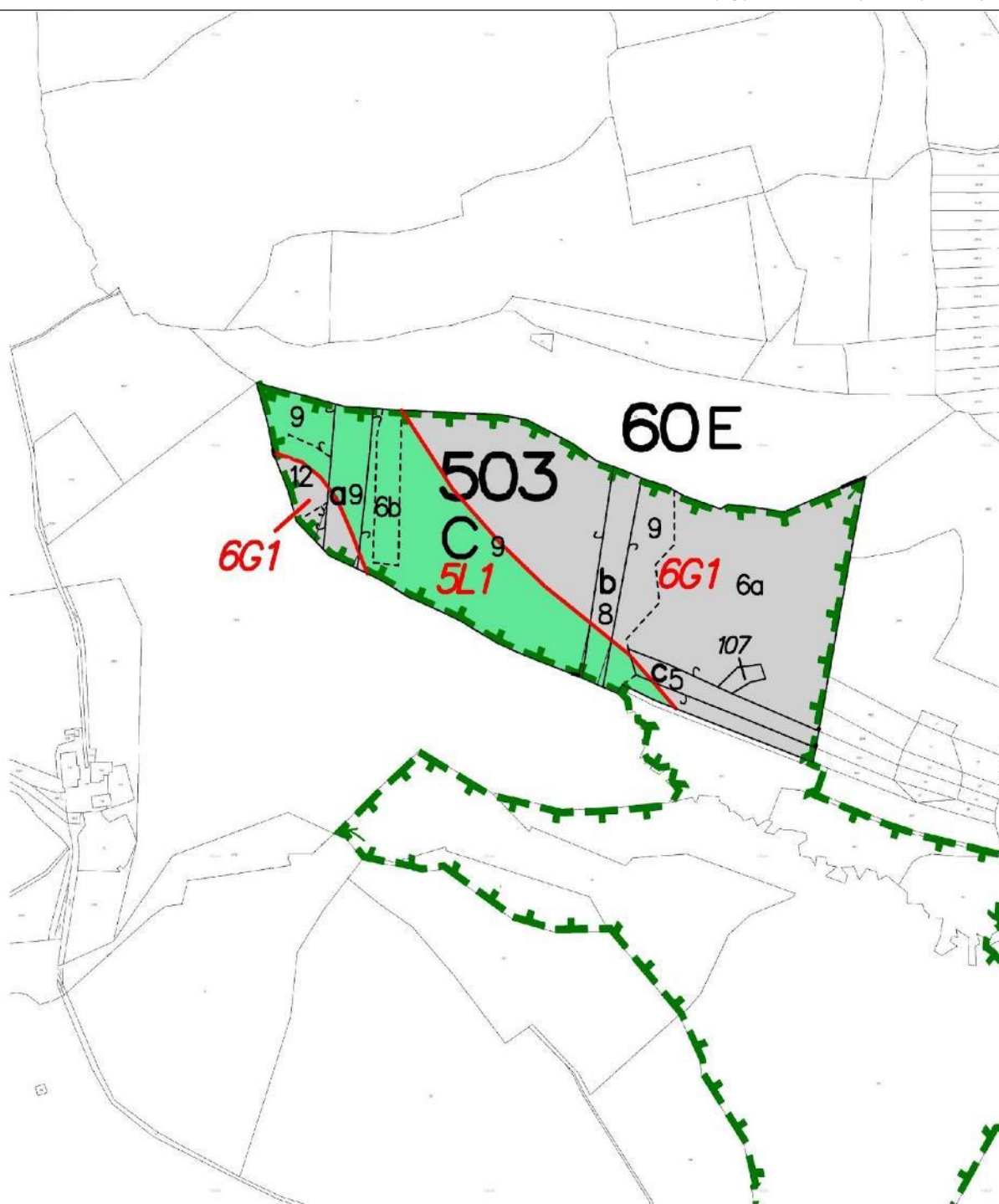

Vymezení JPRL v rámci DP 1 viz příloha M4 nebo M5

Příloha M4 – Lesnická mapa typologická

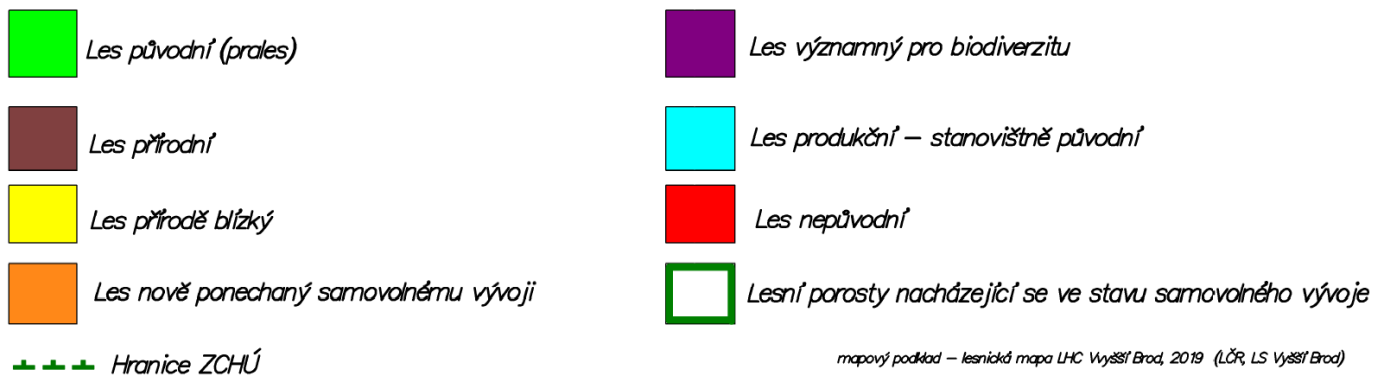
--- hranice zvláště chráněného území

mapový podklad – lesnická mapa LHC Vimperk, 2015 (LČR, LZ Boubří)

M 1 : 5000

Příloha M5 — Mapa stupňů přirozenosti lesních porostů

M 1 : 5000

Příloha F1 – **Vybraná fotodokumentace** (V. Benediktová, Š. Čížková)

Foto 1: Východní okraj PR přiléhající k silnici E53, v popředí louka v ochranném pásmu

Foto 2: Nejrozsáhlejší otevřená plocha ve střední části PR, vlevo vegetační doprovod vodoteče, v pozadí lesní porost

Foto 3: Regulovaná vodoteč ve střední části lokality a bezlesá plocha na pravém břehu

Foto 4: Vodoteč se zachovalým opevněním ve východní části PR

Foto 5: Vlhká pcháčková louka na levém břehu potoka (dílčí plocha 2)

Foto 6: Silně zamokřená část louky na levém břehu potoka

Foto 7: Porost rašelinné březiny

Foto 8: Okraj lesního porostu s otevřenými vodními plochami a porosty rašelinných březin

Foto 9: Porost olšiny s dominancí ostřice třeslicovité (*Carex brizoides*) v podrostu

Foto 10: Porosty olšin

Foto 11: Značení PR u severní hranice

Foto 12: Plocha u severního okraje východní poloviny PR s vyšším podílem dřevin, včetně linie podél vodoteče

